

KÅPAN

PENSIONER

FÖR STATLIGT ANSTÄLLDA

Försäkringsverksamheten	3
Investeringsverksamheten	8
Den löpande verksamheten	13
Regelverk och styrning	16
Innehavsförteckning	20

2015

HÅLLBARHETSREDOVISNING

Hållbarhetsredovisning

Kåpan pensioner försäkringsförening förvaltar kollektivavtalad tjänstepension för dem som är eller har varit statligt anställda. Föreningen erbjuder en traditionell pensionsförsäkring med garanterad ränta, långsiktigt stabil avkastning, till lägsta möjliga kostnad.

Kåpan pensioner försäkringsförening är en understödsförening vilket är en ekonomisk förening som bedriver försäkringsverksamhet. Föreningsformen innebär att medlemmarna äger verksamheten tillsammans. Föreningen agerar utifrån vad som anges i stadgarna och vad som är bästa möjliga helhet för samtliga medlemmar. Verksamheten bedrivs inom ramen för att vara en långsiktigt hållbar pensionsförsäkringsverksamhet med ett balanserat risktagande som bedrivs i enlighet med gällande regelverk.

Föreningen har fått i uppdrag från de kollektivavtalande parterna på det statliga avtalsområdet att förvalta de obligatoriska delarna av tjänstepensionerna samt vara ickevalsalternativet för den valbara delen. Uppdraget från parterna är att leverera en stabil och god pension till föreningens drygt 700 000 medlemmar. Kåpan Pensioner ska agera så att förtroendet för den kollektivavtalade pensionen och övriga pensionssystemet ligger kvar på en fortsatt hög nivå. Det sker i första hand genom att fokusera på att skapa en över tiden långsiktig och uthållig avkastning, lägsta möjliga kostnad, samt en korrekt fördelning av föreningens kapital och kostnader mellan medlemmarna.

Föreningen bildades 1992 med uppdrag att förvalta den kompletterande tjänstepensionen, med utgångspunkt i pensionsavtalet PA-91. Parterna tecknade ett nytt avtal år 2002, PA 03, som innebar att föreningen blev ickevalsalternativ för den tillkommande valbara delen av tjänstepensionen. Under 2015 har parterna förhandlat fram ett nytt pensionsavtal, PA 16. Förenklat innebär avtalet att den resterande delen av den förmånsbaserade tjänstepensionen blir helt premiebaserad för anställda födda år 1988 och senare, vilka även får tjänstepensionen förstärkt med en extra avsättning. Det nya avtalet innebär att föreningens fortsatta verksamhet är långsiktigt säkrad och arbetet med att erbjuda medlemmarna en hållbar och väl balanserad pensionsförsäkring kan fortsätta.

Uppgiften är att trygga medlemmarnas pensionskapital och övriga försäkringsåtaganden både på kort och lång sikt. Kåpan Pensioner arbetar därför med hållbarhet som en integrerad del av den dagliga verksamheten. Hållbarhetsarbetet utgår från föreningens uppdrag från medlemmarna, föreningens stadgar samt styrelsens beslut och policydokument.

Hållbarhetsarbetet inom och utanför organisationen

Utifrån riktlinjerna för hållbarhetsrapportering (GRI G4) bör en organisation beskriva gränser för sin möjliga påverkan och för sitt hållbarhetsarbete. Gränsdragningen skall göras utifrån om möjligheten till påverkan sker genom direkt respektive indirekt påverkan. För föreningens del innebär arbetet med ansvarsfulla investeringar och utvärdering av leverantörer att merparten av påverkan sker indirekt. Försäkringsverksamheten och övriga delar avser Kåpan Pensioners eget arbete och innebär möjlighet till en direkt påverkan.

Kåpan Pensioner har organisationsnummer 816400-4114. Föreningen har inga dotterbolag och äger inte några egna fastigheter. Verksamheten bedrivs i en hyrd lokal med adress på Smålandsgatan 12 i Stockholm.

Denna rapport är uppdelad i fyra delar med utgångspunkt i försäkringsverksamheten, investeringsverksamheten, den löpande förvaltningen samt regelverk och styrning.

Hållbarhetsarbetet inom försäkringsverksamheten

Kåpan Pensioner erbjuder medlemmarna en resurseffektiv pensionsförsäkring. Samtliga försäkringar administreras tillsammans med Statens tjänstepensionsverk (SPV), som även är valcentral för det statliga pensionsområdet. Föreningen har ett långsiktigt avtal med SPV om samordning och tillhandahållande av administrativa tjänster.

Kåpan Pensioner verkar enbart på det statliga avtalsområdet och erbjuder inga försäkringar på andra avtalsområden. Föreningen erbjuder inte heller några fondförsäkringar. Den strategiska inriktningen innebär att marknadsföringsinsatser och särskilda resurser för att bygga värde i ett varumärke kan begränsas. Ur ett hållbarhetsperspektiv innebär det att reklamutskick och olika former av kampanjer kan undvikas vilket bland annat leder till en minskad miljöpåverkan och att föreningen kan hålla en låg kostnadsnivå.

Föreningens samarbete med SPV innebär att arbetsgivare och statligt anställda kan ges en enkel och effektiv kontaktpunkt för sin statliga tjänstepension. Genom att samutnyttja befintliga kapaciteter, faciliteter och andra gemensamma funktioner bidrar både myndigheten och föreningen till ett hållbart resursutnyttjande.

Föreningen minimerar även resursbelastningen genom att avstå från att samarbeta med olika former av försäkringsmäklare för att distribuera sina försäkringar. Föreningen betalar således inte några provisioner eller andra former av försäljningsstimulerande ersättningar till externa aktörer.

Hållbar traditionell försäkring

Kåpan Pensioners huvudsakliga verksamhet är den obligatoriska delen samt att vara ickevalet för tjänstepensionen inom det statliga kollektivavtalsområdet. Det innebär att medlemmar som inte gör ett aktivt val av pensionsförvaltare inom avtalsområdet får sina pensionspremier inbetalade till föreningen av arbetsgivaren.

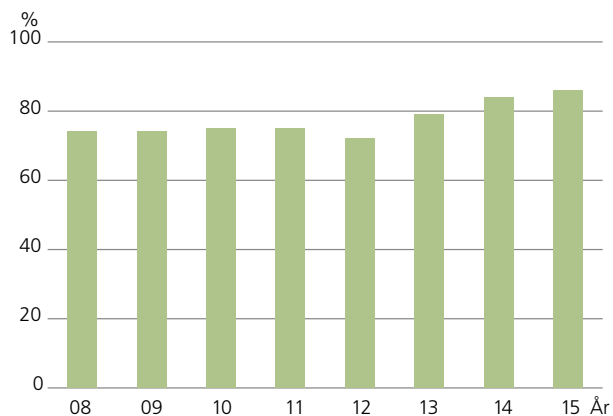
Inbetalade premier i mkr per försäkringsprodukt

Kategori	2015	2014	2013	2012	2011
Kåpan Tjänste	2 035	1 986	1 930	1 905	1 825
Kåpan Ålderspension	1 395	1 305	1 253	1 202	1 143
Kåpan Extra	745	726	733	732	640
Kåpan Plus	14	85	91	96	102
Totalt	4 189	4 102	4 007	3 935	3 710

Utformningen av villkoren i försäkringarna utgår från villkoren i det gällande pensionsavtalet på det statliga avtalsområdet. Kåpan Pensioners traditionella försäkring är utformad för att passa dem som inte vill göra aktiva val eller lägga engagemang och tid på sitt pensionssparande. Målsättningen med försäkringarnas utformning är att ge medlemmarna en avkastning som avspeglar den risk som bedöms lämplig i relation till den långsiktiga stabilitet som förväntas av en traditionell pensionsförsäkring.

Kåpan Pensioner har en hög andel medlemmar som inte har gjort ett aktivt val av tjänstepensionsförvaltare och som sannolikt även har ett begränsat intresse för pensioner. Inom den valbara delen av pensionspremierna erhåller föreningen merparten av premierna och andelen har stigit de senaste åren. Ett ansvar vilar därför på Kåpan Pensioner i utformningen av de garantier och åtaganden som ligger i försäkringsvillkoren.

Nya statligt anställdas försäkringsgivare, Kåpan Pensioners andel respektive år

Hållbara åtaganden i utestående försäkringar

Sparandet i traditionell försäkring är en avvägning mellan tryggheten som ligger i de åtaganden som föreningen gör i varje försäkring och möjligheten till ett risktagande i investeringarna, som kan ge en högre förväntad avkastning. De åtaganden som ligger i försäkringarna är:

- skydd av inbetalt kapital genom en garanterad ränta på premieinbetalningarna,
- skydd mot höga avgifter genom ett angiven högsta kostnad tills pensionen är utbetald,
- skydd under lång tid genom ett åtagande att betala pensionen livet ut.

En hög nivå på de olika delarna i åtagandet innebär lägre möjligheter till risktagande. Det gäller för föreningen att hitta en balans och att löpande anpassa verksamheten till förändringar i omvärlden för att kunna uppfylla gjorda åtaganden på ett långsiktigt hållbart sätt.

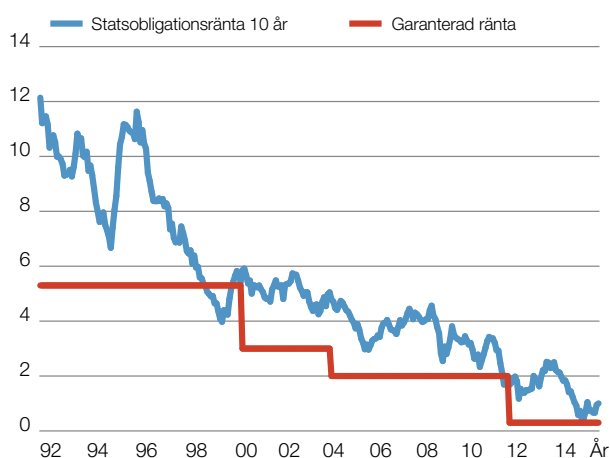
Garanterad ränta och skydd av inbetalt kapital

Varje försäkringspremie får en premiegaranti i form av en ränta på det inbetalade kapitalet, fram till att den betalas ut i form av pension. Räntan gäller oförändrad för varje enskild inbetalad premie. Det inbetalade kapitalet är med andra ord försäkrat mot att minska i storlek.

Den ränta föreningen garanterat har över tid förändrats och anpassats till utvecklingen på kapitalmarknaden. Den övergripande inriktningen har varit att den garanterade räntenivån långsiktigt bör ligga ca två procentenheter under marknadsräntan på statsobligationer med lång löptid, detta för att skapa ett utrymme för mer riskfyllda placeringar exempelvis aktier, som kan ge en högre förväntad avkastning.

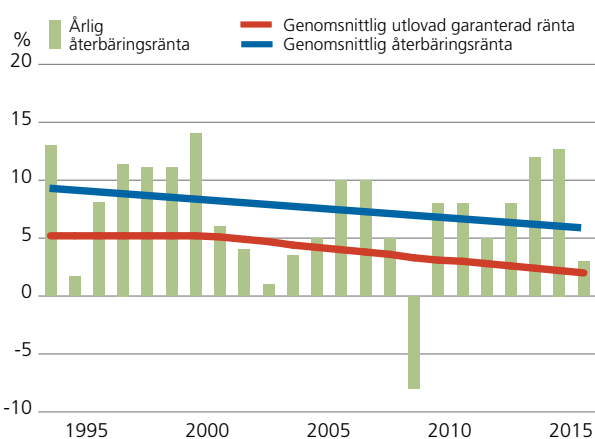
Den nuvarande nivån på den lämnade garantin är 0,3 % och marknadsräntan är ca 1 %, det innebär att de vid årsskiftet gällande nivåerna inte fullt ut är långsiktigt hållbara. En översyn pågår av hur och när en justering bör genomföras.

Marknadsnoteringen på den 10 åriga statsobligationsräntan och garanterad ränta i föreningen 1991-2015

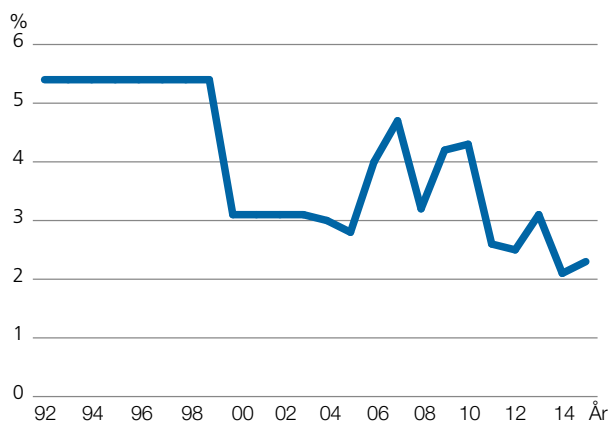
Föreningen har sedan 1992 tagit emot premier och på dessa lämnat en garanterad ränta. Den genomsnittliga nivån på samtliga utestående garanterade ränteåtaganden uppgår till 2,1 % och har gradvis sjunkit de senaste åren. Avkastningen på föreningens placeringar måste över tid överstiga den lämnade garanterade nivån för att vara långsiktigt hållbar.

Genomsnittlig återbäringsränta och utlovad garanterad ränta sedan 1992

De senaste åren har förvaltningen av kapitalet lämnat ett betydande överskott vilket ger en buffert inför framtiden. Bufferten kan beräknas på olika sätt men den beräkningsmetod som gäller för närvarande, i Sverige och för föreningen, bygger på de riktlinjer Finansinspektionen beslutat. Riktlinjerna anger att utestående åtaganden skall diskonteras med en räntefaktor som bygger på en kombination av gällande marknadsränta samt långsiktigt förväntad avkastning för placeringar med begränsad risk.

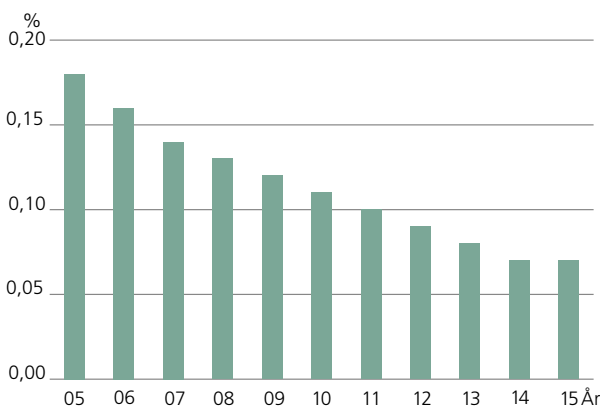
Diskonteringsränta på åtagandenas genomsnittliga löptid för respektive år

Vid årsskiftet innebär den aktuella metoden en genomsnittlig diskonteringsränta på 2,1 % för föreningens åtaganden som har en förväntad resterande genomsnittlig löptid (duration) på 14 år. Värdet på föreningens utestående åtagande vid årsskiftet 2015/16 uppgick till 46,6 miljarder kr vilket ställs i relation till föreningens totala tillgångar på 72,2 miljarder kr. Bufferten uppgår till 25,5 miljarder kr och betecknas som solvenskapital. Föreningens solvensgrad är 155 % vid årsskiftet, vilket överstiger den lagstiftade nivån om 104 % med god marginal.

Det bör dock noteras att Finansinspektionen ändrat metod för hur diskonteringsräntan bestäms och därmed värdet på utestående åtaganden ett antal gånger de senaste åren. Det finns även begränsningar i den svenska obligationsmarknaden som innebär svårigheter att vid behov på ett hållbart sätt säkerställa utestående åtaganden med matchande placeringar. Riksdagens revisorer har under år 2015 genomfört en särskild granskning av Finansinspektionens olika beslut och marknadens funktionssätt.

Utveckling förvaltningskostnader som andel av pensionskapitalet

Låga avgifter och skydd mot höga avgifter

På samma sätt som föreningen garanterar kapitalet på insatta premier ingår ett skydd mot höga avgifter. I stadgarna anges att kostnaderna för att administrera försäkringen inte får överstiga 0,2 % av kapitalet per år. De administrativa kostnaderna har minskat över tid och de uppgick under år 2015 till 0,07 %.

Föreningen strävar mot att fortsätta att sänka kostnadsnivå och därmed kunna lämna en högre utbetald pension. Under år 2015 har föreningen tagit ut en fast avgift per försäkring på 12 kr och en rörlig administrativ avgift på 0,07 % av pensionskapitalet. Kostnaden för kapitalförvaltningen uppgick till 0,04 % av pensionskapitalet. Det är en sammantaget lägre nivå än övriga aktörer anmälda till valcentralen på det statliga avtalsområdet. Kostnadsnivån per försäkring fortsätter att förbättras. Under år 2016 halveras den fasta avgiften till 6 kr per försäkring.

Avgifter traditionell försäkring för statligt anställda

Försäkringsgivare	Fast avgift per år i kronor	Rörlig kostnad i % på kapitalet
Kåpan Pensioner	6	0,11
Alecta	75	0,15
AMF	85	0,18
Folksam	85	0,18
KPA	85	0,20
Skandia	85	0,18
SPP	84	0,20

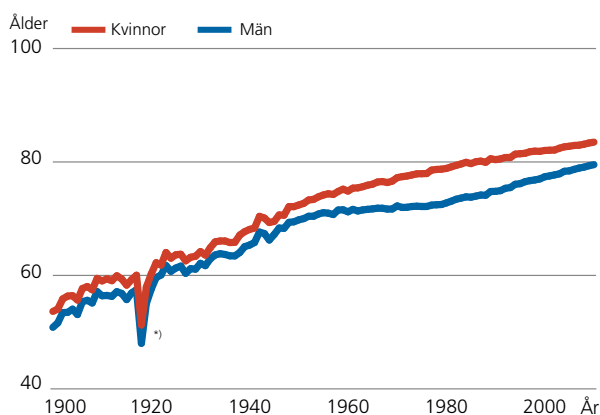
Källa: Statliga valcentralen (SPV)

Åtagande att betala pension livet ut

De villkor som gäller för Kåpan Pensioners försäkringar styrs av de statliga pensionsavtalen. I det nya pensionsavtalet PA 16 har den dominerande delen av premierna i sitt grundutförande en livsvarig utbetalning. I tidigare pensionsavtal gick en stor del av premierna till en försäkring med temporär utbetalning i sitt grundutförande (Kåpan Tjänste). Innan pensionen börjar betalas ut kan medlemmarna välja önskad utbetalningsperiod, detta gäller för föreningens samtliga försäkringar.

I medlemmarnas försäkring ingår också en livslängdsgaranti kopplad till varje inbetalning, på samma sätt som den garanterade räntan. Livslängdsgarantin innebär att även om framtida antaganden om förväntad livslängd förändras, kommer de antaganden som är garanterade vid inbetalningen inte att försämrats.

Den svenska medellivslängdens utveckling 1900 – 2010

^{*)} Spanska sjukan

De livslängdsantaganden föreningen använder avgör hur stor pensionsutbetalningen blir per månad. En livslång utbetalning betalas livet ut och medlemmarnas olika livslängd balanseras inom ramen för försäkringsverksamheten som helhet.

Föreningen tillämpar könsneutrala livslängdsantaganden. Det innebär att när pensionen beräknas med utgångspunkt i befintligt pensionskapital blir nivån på den utbetalade pensionen lika stor oavsett kön.

För medlemmar som fyller 65 år innebär de antaganden som använts under år 2015 en förväntad återstående livslängd på cirka 22 år. För medlemmar som är 30 år förväntas merparten att bli över 90 år.

Föreningens aktuarie följer löpande upp hållbarheten i antaganden som används för att beräkna utestående försäkringsåtaganden och förväntade livslängder.

Avvikelse mellan antaganden och faktiskt utfall rörande livslängd

Vid beräkningen av pensionskapitalet, mkr

År	Antaganden	Faktiskt utfall	Över/underskott
2010	70	71	1
2011	78	86	8
2012	87	81	-6
2013	99	105	6
2014	115	107	-8

Vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar, mkr

År	Antaganden	Faktiskt utfall	Över/underskott
2010	67	62	-5
2011	71	75	4
2012	77	70	-7
2013	78	83	5
2014	83	80	-3

Den garanti som gäller för premier inbetalade under året skiljer sig från det faktiska utfallet under året eftersom den baserar sig på framtida livslängder. Den garanti som lämnats under året för framtiden har ett antagande om en livslängd efter 65 år på 26 år, jämfört med dagens utfall på 22 år.

Medlemmarna kan på samtliga premier välja med eller utan återbetalningsskydd och vid ändrade familjeförhållanden ändra för hela pensionskapitalet. Återbetalningsskydd innebär lägre förväntad utbetalad pension (10 – 15 %) i utbyte mot att befintligt pensionskapital utbetalas till angivna efterlevande. Parterna på det statliga avtalsområdet har i det nya pensionsavtalet PA 16 valt att för samtliga premieinbetalningar ha som utgångspunkt en försäkring utan återbetalningsskydd.

Återbetalningsskyddet innebär en lägre pension

Ålder	Lägre pension med återbetalningsskydd ¹⁾
25 år	- 12 %
35 år	- 11 %
45 år	- 9 %
55 år	- 7 %

¹⁾ Beräkningen bygger på aktuellt pensionskapital idag. Om inbetalningarna av premier fortsätter i nuvarande omfattning fram till pension kommer siffrorna ovan ungefär att halveras.

För de premier som betalades in under 2014 har enbart 3 % av medlemmarna aktivt ändrat sitt återbetalningsskydd i relation till vad som gällde som utgångspunkt för försäkringen. Inom ramen för denna begränsade grupp är mönstret att män i större utsträckning väljer bort återbetalningsskydd och att kvinnor väljer till skydd och därmed får en lägre pension.

Inom ramen för de statliga kollektivavtalen finns ett relativt gott skydd för efterlevande på andra sätt än genom återbetalningsskydd. En premiebaserad pensionsförsäkring har sitt högsta kapitalbelopp när pensionen börjar betalas ut. Det försäkringsskydd ett återbetalningsval innebär är relativt begränsat för yngre medlemmar vilket innebär att en separat livförsäkring normalt är ett bättre val om det skydd som finns i kollektivavtalet behöver förstärkas.

Rättvis fördelning av kapital och kostnader

Kåpan Pensioner bedriver sin verksamhet med utgångspunkt i två övergripande principer för försäkringsverksamhet. Den första är aktsamhetsprincipen. Principen innebär att hitta en rimlig balans mellan en bedömning av förväntade utfall för olika antaganden och risknivån i de olika antagandena. Den andra är kontributionsprincipen, som innebär att varje försäkring skall bära den avkastning, risk och kostnader som försäkringen bedöms bidra respektive belasta verksamheten med. För att säkerställa att principerna efterlevs lämnar ansvarig aktuarie varje år en försäkringsteknisk utredning till styrelsen och till Finansinspektionen.

För att säkerställa rättvisa mellan medlemmarna använder Kåpan Pensioner månadsvis återbäringsränta med löpande fördelning av föreningens över- eller underskott på samtliga försäkringar. Det innebär att överskottet löpande fördelas på försäkringarna och att inga över- eller underskott behålls ofördelade på kollektiv nivå.

Skydd av medlemmarnas integritet

Kåpan Pensioner har ansvaret för stora mängder känsliga personuppgifter och annan medlemsinformation. Det är viktigt att det yttersta görs för att skydda medlemmarnas personuppgifter. SPV, som administrerar försäkringarna, arbetar bland annat med utbildning av medarbetarna för att säkerställa kompetens kring Personuppgiftslagen (PuL), datalagring och sekretess. Föreningen och SPV har PuL-ombud. PuL-ombudet är kontaktperson gentemot myndigheterna och ansvarar bland annat för att hjälpa verksamheten att tolka och tillämpa aktuella regler om personuppgiftshantering.

Sammanfattning av hållbarhetsarbetet i försäkringsverksamheten

Kåpan Pensioner bedriver sin verksamhet för att ge medlemmarna en långsiktigt hållbar pensionsförsäkring. Föreningen agerar med utgångspunkt i vad som är bästa möjliga för samtliga medlemmar som en helhet inom ramen för ett balanserat risktagande och en effektiv verksamhet. De åtaganden som föreningen gör genom att ställa ut försäkringar till medlemmarna hanteras med utgångspunkt i grundläggande försäkringsmässiga principer. Utestående åtaganden bedöms långsiktigt kunna mötas genom en rättvis fördelning och aktsamma buffertar i gjorda antaganden. Målsättningen är att fortsätta bedriva verksamheten på ett balanserat och hållbart sätt till lägsta möjliga kostnad.

Hållbarhetsarbetet inom investeringsverksamheten

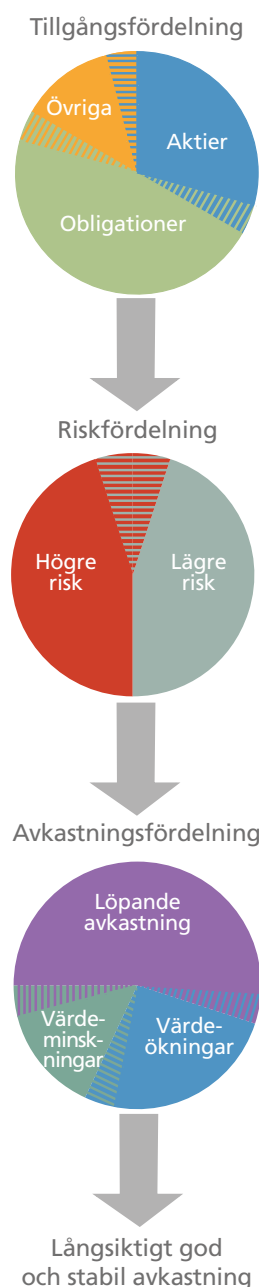
Kåpan Pensioners förvaltade kapital uppgår till drygt 70 miljarder kronor. Investeringarna görs med utgångspunkt i den av styrelsen beslutade placeringspolicyn och tillgångarna skall vara placerade så att de ger en god avkastning med en begränsad risk.

Förvaltningen är inriktad på investeringar i börsnoterade aktier, räntebärande värdepapper och alternativa placeringar. Alternativa placeringar utgörs i huvudsak av onoterade minoritetsinnehav med inriktning mot olika typer av fastigheter och riskkapitalfonder.

Den övergripande målsättningen för investeringsverksamheten är att uppnå en långsiktigt hållbar balans mellan avkastning och risk. De av föreningen utställda försäkringsåtagandena om en garanterad avkastning på inbetalade premier innebär att avvägningar löpande måste göras för att säkerställa en aktsam förvaltning.

Den aktuella placeringsinriktningen innebär att närmare hälften av kapitalet placeras i räntebärande värdepapper, eftersom dessa förväntas ge en stabil avkastning och värdeutveckling över tid. En dryg tredjedel av kapitalet placeras i aktier, som är en mer riskfylld placering men som samtidigt kan ge en högre avkastning. Den resterande delen av föreningens kapital placeras i fastigheter och andra typer av tillgångar, för att komplettera och balansera de risker som finns i ränte- och aktieutvecklingen. Sammantaget innebär inriktningen på placeringarna att ungefär hälften av tillgångarna placeras med låg risk och den andra halvan med högre risk. Samtliga tillgångar marknadsvärderas löpande, för att ha ett aktuellt värde på föreningens tillgångar, och bildar underlaget till den månadsvisa fördelningen av föreningens över- och underskott.

Föreningens kapitalförvaltningsmodell

Utöver den övergripande målsättningen anger den av styrelsen beslutade placeringspolicyn att föreningens investeringar skall göras med utgångspunkt i etiska normer och principer med bred förankring i det svenska samhället, baserat på beslut fattade av Sveriges riksdag och regering. Vägledande för förvaltningen skall vara principerna i FN:s Global Compact, OECDs riktlinjer för multinationella företag, Oslo- och Ottawa-konventionen samt FN:s principer för ansvarsfulla investeringar.

Föreningens förvaltade kapital är relativt litet i jämförelse med många andra aktörer, på både den svenska och den internationella kapitalmarknaden. Organisationen är därmed begränsad vad gäller alternativen för att på ett kostnadseffektivt sätt förvalta kapitalet. Kåpan Pensioners förvaltningsfilosofi tar hänsyn till denna begränsning och förvaltning balanseras med tre olika delar: en egen aktiv förvaltning av noterade investeringar i Sverige, breda och indexbaserade investeringar via olika fonder för noterade aktier utanför Sverige samt alternativa investeringar i onoterade innehav och fonder med en i relation till helheten balanserande riskprofil.

Totalt uppgår föreningens organisation inom kapitalförvaltningen till 6 personer. Placeringsfilosofin och målsättningar är anpassad till tillgängliga resurser och till styrelsens målbild vad gäller risk, förväntad avkastning och kostnadsnivå.

Det nya pensionsavtalet på det statliga området, PA 16, innebär att föreningen långsiktigt kommer att fortsätta erhålla försäkringspremier och att investeringsverksamheten successivt kan utvidgas och målsättningar och investeringsstrategi utvecklas vidare.

Positivt och negativt urval – kompletterande metoder och processer

Den tidigare dominerande strategin inom hållbara investeringar har gått ut på att identifiera bolag som bedömts varit olämpliga att investera i och att med olika typer av urval sätta upp dessa bolag på en ”svart” lista. Att utesluta ett bolag helt från sitt investeringsuniversum gör att man som ägare frånhänder sig möjligheten att påverka företaget i rätt riktning och man avstår också möjligheten att aktivt påverka förbättringsarbetet i bolaget. På senare år har trenden gått mot att istället prioritera investeringar i bolag som har en god nivå eller som förbättrar sig och samtidigt signalerar att man avser investera mindre kapital i bolag som har en bedömd låg nivå på sitt arbete med etik och hållbarhet. På det sättet stimulerar man kontinuerligt förbättringsarbetet

i många bolag, i stället för att enbart agera med negativa utgångspunkter i ett mindre antal bolag.

Under år 2015 har inriktningen i föreningens arbete med hållbarhet och socialt ansvar varit att försöka bredda målbilden och hitta trovärdiga och effektiva metoder för att utöver negativt fokuserade urval av företag även fokusera på positiva urval av bra företag samt ett löpande förbättringsarbete.

Processen med ett positivt urval

Föreningen har sammantaget, i olika former, direkt eller indirekt, investeringar i cirka 6 000 olika börsnoterade företag. För att kunna utvärdera en så stor mängd noterade bolag krävs betydande resurser och arbetet har under året fokuserats på att hitta en trovärdig samarbetspartner och lämpliga metoder för uppföljning och målsättningar.

Kåpan Pensioner har därför under året inlett ett samarbete med MSCI om en process för att löpande granska och bedöma olika företags arbete med hållbarhet och socialt ansvarstagande. MSCI är en av världens ledande indexleverantörer och har under lång tid arbetat med analys och utvärdering av miljö och hållbarhetsbedömningar på bolagsnivå.

Avtalet med MSCI ger föreningen tillgång till den samlade hållbarhetsbedömning som MSCI har genomfört. MSCIs analyser täcker idag drygt 5 700 bolag på aktiesidan där man baserat på sektor gör en bedömning och rankning av olika hållbarhets- och ESG-kriterier (Environmental, Social, Governance).

På miljösidan finns underliggande överväganden inom exempelvis klimatförändring, koldioxidutsläpp, vattenpåverkan, miljöfarliga utsläpp och avfall. Inom den sociala delen gör man bedömningar inom områden såsom arbetsledning, hälsa och säkerhet, produktsäkerhet och kvalitet. Inom företagsstyrning analyseras och bedöms styrelsens sammansättning, lönesättning, ägarskap, redovisning och företagsetik.

Samarbetet innebär att föreningen kan göra en genomlysning av hela investeringsportföljen av noterade aktier för att kunna kartlägga var föreningen står och löpande följa upp det kontinuerliga förbättringsarbetet både vad gäller de egna innehaven men även den generella utvecklingen.

Den övergripande inriktningen för det fortsatta arbetet är att bidra till och stimulera företag till förbättringar inom områdena hållbarhet och socialt ansvar. Målsättningen på kort sikt är att föreningens placeringar skall ha en viktad

MSCIs utvärderingsmodell för miljö, socialt ansvar, styrning – ESG-kriterier

Miljö		Socialt ansvar		Styrning
Klimatförändring	Miljöutveckling	Humankapital	Produktsäkerhet	Affärsetik
Utsläpp CO2	Ren teknik	Inhyrning	Kemisk säkerhet	Anti-kartellarbete
Energieffektivitet	Gröna byggnader	Hälsa och säkerhet	Finansiell transparens	Etik och bedrägeri
Säkerhet klimatförändring	Förnybar energi	Utveckling	Hälsa och demografi	Korruption
Produktpåverkan CO2		Arbetsledning	Data och integritet	Företagsstyrning
			Produktkvalitet	Företagsstyrning
Naturresurser	Återvinning	Utveckling	Ansvar investeringar	
Biodiversitet	Elektronik	Kommunikation		Legal struktur
Miljöpåverkan	Förpackningar	Finansiering		Finansiell stabilitet
Råvaruutvinning	Avfall	Sjukvård		
Vattenpåverkan	Giftutsläpp	Hälsa och diet		

genomsnittlig rating som ligger över det viktade genomsnittet för de företag som ingår i MSCI, All countries world-index (ACW). Över tid är målsättningen att ratingen för de företag som föreningen har direkt och indirekt exponering mot förbättras från dagens nivå.

Processen och metoderna för att analysera de olika positionerna har utvecklats under året och vid årsskiftet bedömdes föreningens totala placeringar ha en rating från MSCI som översteg ACW-indexet med ett helt steg i deras niogradiga skala och i paritet med MSCIs särskilda Environmental Social and Governance-index (ESG) som är ett urval av de bästa företagen inom respektive område.

Föreningen har även gett i uppdrag till MSCI att inom respektive verksamhetssektor inom området noterade aktier analysera var det finns störst förbättringspotential. Analysen visar att föreningens placeringar i samhällsnyttosektorn

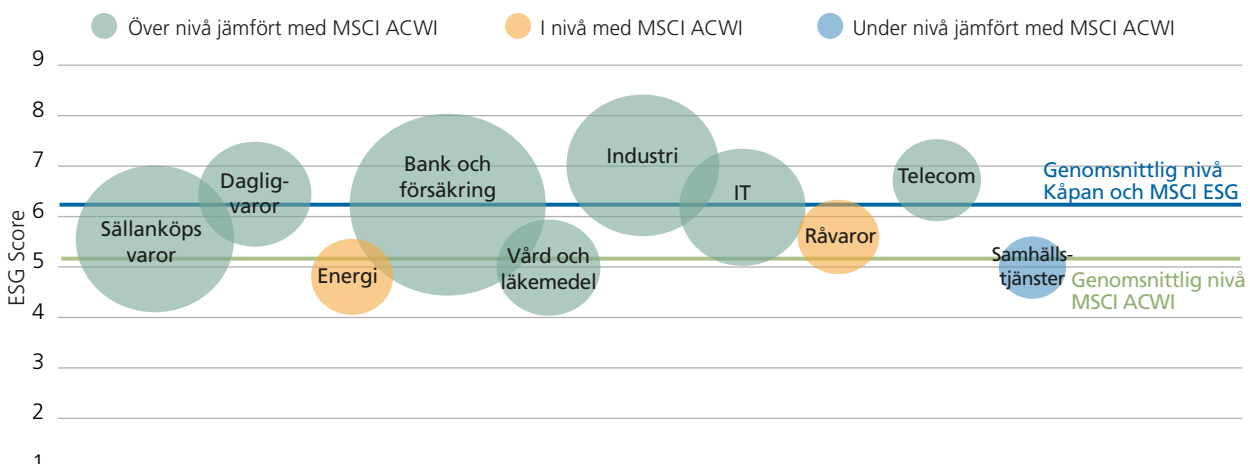
(utilities) bör kunna förbättras. Det är ett arbete som inleds under år 2016 och som kommer att följas upp i kommande års hållbarhetsredovisning.

Föreningens bedömning är att metoden att använda ett positivt urval och övergripande kriterier leder till möjligheten att arbeta med kontinuerlig förbättring. Metoden leder även till att det finns ett värde i att samtliga företag förbättrar sig jämfört med metoden att sätta en lägsta gräns där allt ovanför gränsen är bra oavsett förändring.

Processen med negativa urval

Utöver processen med ett positivt urval är den övergripande inriktningen att inte göra investeringar i företag som vid upprepade tillfällen överträder principerna för mänskliga rättigheter, arbetsrätt eller miljö angivna i internationellt vedertagna dokument.

Bedömning av föreningens placeringar utifrån ESG-kriterierna inom respektive sektor och dess relativa vikt

Mot bakgrund av organisation och resurser har föreningen valt att utgå ifrån de bedömningar som görs av AP-fondernas etiska råd, Etikrådet, som har etiska riktlinjer som ligger i linje med föreningens. Sammantaget rör det sig om en analys av tusentals olika företags verksamheter och agerande, vilket kräver betydande resurser för att kunna genomföras på ett bra sätt.

Metoden innebär att föreningen inte gör några direkta investeringar i de företag som Etikrådet anger på sin lista på företag som inte bedöms uppfylla uppsatta kriterier, enligt den information föreningen har erhållit per årsskiftet, 14 stycken.

Passiva investeringar och aktiv neutralisering

Inom ramen för en effektiv förvaltning och målsättningen att uppnå god avkastning till en låg kostnad investerar föreningen en del av sitt kapital i olika typer av fonder eller instrument som baseras på olika former av index. Investeringarna kan föreningen i regel göra till en årskostnad om några hundradels procent, vilket är en mycket låg nivå jämfört med en aktivt förvaltd investering. Nackdelen är att indexrelaterade placeringar är passiva, vilket innebär att det inte är möjligt att göra ett aktivt urval av enskilda företag. Det medför att det indirekt uppstår en marginell exponering mot företag som enligt föreningens policy bör undvikas.

Föreningen har genom olika index och fonder sammantaget indirekta investeringar i cirka 6 000 olika börsnoterade företag med ett investerat belopp om drygt 13 miljarder kr. Den övergripande inriktningen är att om det finns kostnadseffektiva alternativ som bedöms ge likvärdigt finansiellt utfall utan exponering mot de aktuella företagen bör förvaltningen eftersträva att välja ett sådant alternativ. Föreningen utvärderar löpande olika alternativ och i de fall det uppstår en indirekt exponering utvärderas storleken och kostnaden för att exkludera innehavet.

Målsättningen med att exkludera eller neutralisera indirekta innehav är att uppnå en finansiell situation för föreningen som motsvarar ett beslut att inte investera i företaget. Den metod föreningen har valt innebär att indirekta positioner neutraliseras via en direkt försäljning av motsvarande position som ligger i det indirekta innehavet. Den valda metoden kallas populärt ”blankning” och innebär att föreningen tar ett aktivt ställningstagande mot det berörda företaget. Bedömningen är att metoden ger en tydlig signal till företaget, inte minst för att andelen ”blankade” aktier i olika företag redovisas i olika sammanhang och bland annat kan ses som en indikator på bristande förtroende.

Redogörelse för neutralisering av passiva indirekta innehav

Vid årsskiftet har föreningen direkta negativa positioner för att neutralisera indirekta innehav i 11 av de 14 företag som omfattas av Etikrådets bedömning. För tre av företagen på listan har föreningen ingen indirekt exponering. Därutöver har tre bolag tillkommit som ett led i samarbetet med MSCI. Det negativa värdet av positionerna uppgår till drygt 100 miljoner kronor och den bedömda faktiska merkostnaden per år för att utesluta företagen uppgår till ca 400 000 kronor exklusive eventuella värdeförändringar, vilket innebär en kostnadsnivå på ca 0,5 procent i relation till värdet på innehavet. Samtliga positioner, värden och bedömningar utvärderas i takt med att information erhålls om de indirekta innehaven och förändras vid behov eller när förutsättningarna förändras.

Neutraliserade passiva indirekta innehav

Negativa innehav	Bedömt värde Mkr
Walmart Stores	35,7
The Boeing Company	19,0
Lockheed Martin Corporation	15,4
General Dynamics Corporation	11,0
Free-Port McMoran	5,2
Motorola Solutions	5,1
L-3 Communication	4,5
Textron	4,0
Potash Corp	2,2
Agrium	1,6
Incitec	1,1
Barrick Gold	1,0
Singapore Technologies	0,6
Orbital	0,2
	106,6

Den valda metoden innebär att kostnaden för en aktiv förvaltning begränsas till de aktuella bolagen som i värde utgjorde ca 1,0 procent av den indirekta aktieportföljen. Detta skall jämföras med metoden att välja, en i sin helhet, aktivt förvaltd portfölj där motsvarande kostnadsnivå belastar hela innehavet.

Policy rörande ägarfrågor

Syftet med Kåpan Pensioners arbete som investerare är att skapa en långsiktigt stabil och god avkastning åt medlemmarna, inom ramen för gjorda försäkringsåtaganden.

Kapitalförvaltningen investerar i en mängd olika verksamheter för att vara diversifierad och därmed minska risken i investeringen. Den stora spridningen av investeringarna innebär att föreningen i regel är en liten investerare i varje enskild verksamhet.

Den av styrelsen beslutade ägarpolicyn anger att Kåpan Pensioner avser att utöva sitt ägarinflytande i noterade bolag på följande sätt:

- att delta på årsstämmor där ägandet överstiger mer än 1 procent av rösterna i bolaget och där utöva den rösträtt som hör till föreningens aktier,
- att noggrant förbereda och förankra föreningens ställningstagande på den aktuella stämman,
- att vid behov delta i valberedningens arbete i de bolag där föreningen är bland de större ägarna.

Föreningens begränsade ägarandelar och kravet på en effektiv förvaltning innebär att aktivt deltagande i ägarfrågor i regel inte är aktuellt. Under år 2015 deltog föreningen i en nomineringskommitté.

Det fortsatta arbetet

Under år 2015 har fokus varit att skapa en långsiktig hållbar metod för positivt urval av noterade investeringar. Nästa steg är att integrera processen för urval och utvärdering i beslutsprocessen för obligationer och onoterade innehav. De onoterade innehaven har olika karaktär och juridiska strukturer men de är i regel tidsbegränsade och har därmed en avgränsad livscykel, vilket gör att de förfaller till betalning vid angivna tidpunkter. Fokus kommer därför att ligga på att förbättra beslutsprocessen vid nya investeringar och att ytterligare förbättra integrationen av bedömningen av hållbarhet och socialt ansvarstagande i beslutsparametrarna.

Under år 2016 kommer en kartläggning att göras av de största investeringarna inom området alternativa investeringar och bedöma deras arbete med hållbarhetsfrågor och målsättningen är att en första genomgång kommer att kunna redovisas i nästa års hållbarhetsredovisning.

Analys av investeringarnas klimatpåverkan

Allt fler av de större investeringarna har inlett ett arbete med att mäta och rapportera sina investeringars koldioxidavtryck, som ett led i det globala arbetet för att begränsa klimatförändring till följd av mänsklig påverkan.

Koldioxidavtrycket är ett sätt att uttrycka hur stora utsläpp av växthusgaser som bolagen som verksamheten är investerad i bidrar med.

Det finns i dagsläget ett antal företag som redovisar en bedömning av sitt koldioxidavtryck i sin bolagsinformation. Redovisningen är inte enhetlig och måste i många delar kompletteras med olika antaganden eller uppskattningar. Kompletteringarna kan göras av olika leverantörer och det saknas övergripande standarder för hur detta skall göras.

Kåpan Pensioner är en liten aktör i ett globalt perspektiv med mycket begränsade resurser att delta i ett globalt standardiseringsarbete. AP-fonderna har tillsammans startat ett arbete med en standardisering gällande mätmetoder och redovisning av koldioxidavtryck samt att ta fram ytterligare mått som kan stödja investerare och bolag i att hantera klimatrelaterade risker och möjligheter.

Föreningen följer och analyserar utvecklingen och avser att inleda ett arbete med redovisning av klimatpåverkan när en trovärdig, standardiserad och kostnadseffektiv metod finns att tillgå för organisationer med begränsade resurser. Detta i likhet med analysen av hållbarhet och socialt ansvar, där föreningen nu samarbetar med MSCI utifrån ett övergripande standardiserat rankningssystem.

Inriktning för Kåpan Pensioner är att de samlade investeringarna över tid ska vara klimatneutrala. Föreningen har som ett led i detta arbete sedan tio år tillbaka investerat löpande i skogsbruk och mark och har i dagsläget i relation till jämförbara aktörer ett betydande innehav med en bedömd positiv klimatpåverkan för att därmed kunna kompensera för de innehav som kan bedömas vara negativa ut ett klimatperspektiv.

Sammanfattning av hållbarhetsarbetet i investeringsverksamheten

Den metod föreningen har valt, att kombinera ett både positivt och negativt urval, uppnår målsättningen om en god etisk nivå på placeringarna med utgångspunkt i av statsmakerna fattade beslut och organisationens resurser. Metoden stimulerar en process som innebär kontinuerlig förbättring och som kan upprätthållas inom ramen för den övergripande målsättningen om en god avkastning, till en låg kostnad för investeringsverksamheten som helhet.

Hållbarhetsarbetet inom den löpande verksamheten

Kåpan Pensioner har över 700 000 medlemmar och har därmed ett behov av att kommunicera och informera om den pension och det pensionssparande medlemmarna har i föreningen.

Pensionsavtalet på det statliga avtalsområdet innebär att Kåpan Pensioner får både en obligatorisk del av premiebetalningarna och är icke-vals alternativet för den valbara delen av premierna i tjänstepensionen. För många medlemmar är även SPV pensionsutbetalare av en förmånsbaserad del av pensionen samt ansvariga för andra försäkringsdelar i kollektivavtalen. SPV är även valcentral för tjänstepensionen på det statliga avtalsområdet.

För att underlätta för medlemmarna och effektivisera bland annat medlemskommunikationen samarbetar Kåpan Pensioner och SPV sedan starten av föreningen. Samarbetet innebär att medlemmarna vänder sig till den gemensamma kundtjänsten som SPV ansvarar för, där de kan få information och sköta sina försäkringsärenden inom samtliga områden i sin statliga tjänstepension.

För att underlätta överblicken för medlemmarna över hela sitt pensionssparande samarbetar Kåpan Pensioner med organisationen Min Pension, där personens hela pensionsparande redovisas oavsett om det är allmän pension, tjänstepension eller privat pensionssparande.

Information till medlemmarna

Pensionssparande i Kåpan Pensioner är en obligatorisk del i pensionsavtalen på det statliga avtalsområdet. Det ställer särskilda krav på information och saklighet. Erfarenheten är att många av medlemmarna har ett lågt intresse för sitt pensionssparande fram till dess att det är dags att gå i pension. För att nå ut till samtliga medlemmar med information

om deras tjänstepension, vilka förmåner och villkor som är kopplade till den och vilka val som är möjliga att göra inom ramen för villkoren, arbetar föreningen med riktade utskick, kundtjänst och webbaserad information.

Kåpan Pensioners strategiska inriktning är att enbart agera på det statliga avtalsområdet och att inte lägga resurser på merförsäljning, ökade marknadsandelar eller varumärkesarbete. Informationen till medlemmarna kan därmed fokuseras på saklighet och innehålla ett högt informationsvärde. Utskick samordnas så långt det är möjligt med SPV för att minska användningen av papper och transporter. Under år 2105 har extra utskick gjorts för att säkerställa att medlemmarna inte betalar in belopp överstigande det begränsade beloppet till det privata pensionssparandet och information om att föreningen avvecklade denna sparform den 31 december 2015.

Totalt för verksamhetsåret 2015 har föreningen skickat ca 742 000 försändelser med en total vikt om närmare 20 000 kg. Det innebär ca 25 gram per medlem. Den långsiktiga målsättningen är en volym om ca 20 gram per medlem, baserat på en strategisk inriktning som innebär en förändelse per år per medlem samt utskickad information om försäkringsvillkor m.m. till nya medlemmar.

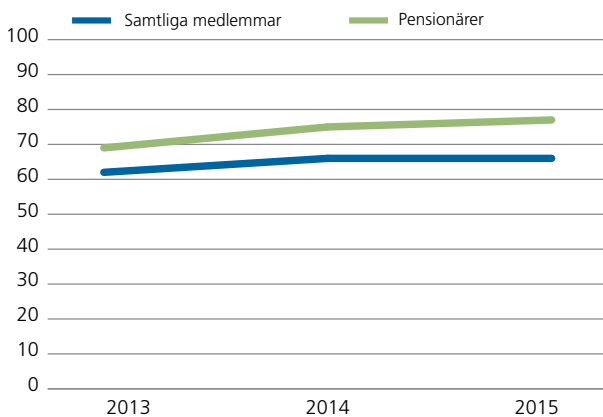
Under år 2016 kommer behovet av utskick till medlemmarna öka eftersom det nya pensionsavtalet på det statliga avtalsområdet PA16 innebär nya villkor för många försäkringar och det därmed finns en skyldighet att informera samtliga medlemmar.

Strategin för kommunikationen med medlemmarna måste beakta att många har ett begränsat intresse för sitt sparande. Det innebär att föreningen inte enbart kan förlita sig på att medlemmarna aktivt söker information. Inriktningen är därför att tillhandahålla komplett information via webbplats m.m. men komplettera denna information med skriftlig information minst en gång per år till alla medlemmar. Målsättningen är att samordna samtlig information om föreningens verksamhet, villkor och sparande så långt möjligt till ett och samma tillfälle.

Uppföljning av medlemsinformationen

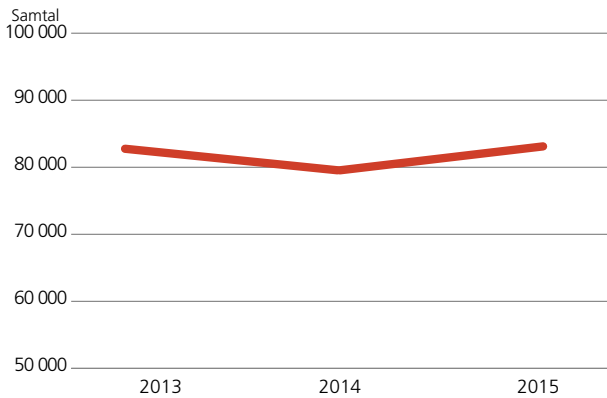
Inom ramen för samarbetet med SPV genomförs löpande undersökningar för att förbättra service och information. Inom ramen för medlemmarnas kontakter med kundtjänst utvärderas olika frågor och behovet av förbättrad information. Undersökningen genomförs utifrån den samordnade kundtjänstfunktionen och bildar underlag för både SPVs och föreningens fortsatta förbättringsarbete.

Kundtjänst, övergripande kundnöjdhet-NKI

Utöver undersökningar mäts antalet samtal till kundtjänsten. Det ger på en övergripande nivå en indikation på behovet av kompletterande information och brister i den lämnade informationen.

Antalet telefonsamtal till kundtjänsten

Inriktningen är att kontinuerligt förbättra informationen och kunskapen om inte bara pensionsavtalet på det statliga området utan även pensionssystemet som helhet. Föreningen verkar för att en allt högre andel av informationen samlas på webbplatsen minpension.se. Kåpan Pensioner är medlem i Tjänstepensionsförbundet och medverkar även som expert när regler för pensionssystemet ska tas fram, exempelvis genom att delta i utredningar och svara på remisser.

Utsläpp från tjänsteresor

Kåpan Pensioner har som litet tjänsteföretag med få anställda inga direkta utsläpp av betydande storlek. Föreningens största klimatrelaterade utsläpp sker vid tjänsteresor. Tjänsteresor för att besöka verksamheter är ett sätt att få bättre förståelse för deras förutsättningar. Som ägare har vi även en naturlig plattform för att utöver lönsamhet och värdeutveckling även ställa krav på deras arbete med miljö, mänskliga rättigheter, antikorrupktion och affäretik. Kåpan Pensioners resepolicy reglerar resandet för de anställda. En tjänsteresa, val av färdväg och transportmedel ska utgå ifrån en avvägning mellan kostnadseffektivitet och den miljöpåverkan resan utgör. Tågresor är att föredra framför flyg, då det är ett mer klimateffektivt resesätt, särskilt för restider under 4 timmar. Flygresor görs, om inte särskilda skäl finns, i ekonomiklass, eftersom det innebär en bättre resursanvändning. Detta gäller även resor utanför Europa. Inriktningen för föreningens tjänstebilar är att dessa före år 2020 skall vara utsläppsfria eller uppfylla kraven för supermiljöbilar. En förutsättning är dock att nödvändig infrastruktur finns uppbyggd och tillgänglig för den enskilde medarbetaren. Föreningen har under året medverkat till att kontorshyresvärden monterat laddningsplatser i fastighetens garage för el- och laddhybridbilar.

Kompetensutveckling och jämställdhet

Kåpan Pensioner har enbart 12 anställda. Det innebär att engagerade och kunniga och medarbetare är avgörande för att Kåpan Pensioner ska kunna bedriva sin verksamhet. Jämställdhet är ett självklart och grundläggande förhållande. Det är samtidigt viktigt att samtliga bedömningar sker utifrån sakliga skäl och inom ramen för i första hand kompetens och lämplighet. Rekrytering och kompetensutveckling sker med utgångspunkt i att prioriteringar görs med jämställdhet och likabehandling som en grundläggande värdering.

Kåpan Pensioner har en jämn könsfördelning i styrelse och i organisationen. Även inom de olika kompetensområdena inom organisationen är könsfördelningen jämn. Föreningens överstyrelse utses av parterna på det statliga avtalsrådet.

Jämställdheten i verksamheten

Överstyrelsen	Totalt	Ordförande	Ledamot	Suppleant
Kvinnor	34	1	16	17
Män	26		13	12

Styrelsen	Totalt	Ordförande	Vice ordf	Ledamot	Suppleant
Kvinnor	6	1		4	1
Män	6		1		5

Verksamheten	Totalt	VD	Vice VD	Förvaltare	Administration
Kvinnor	6			2	4
Män	6	1	1	4	

Inriktningen är att Kåpan Pensioner ska vara en förening helt utan diskriminering och som verkar för att alla anställda ska ha lika rättigheter och utvecklingsmöjligheter. Kåpan Pensioner jobbar aktivt med den interna kulturen för att ta till vara på olikheter och dess positiva kraft. Kåpan Pensioner har valt att inte registrera etnicitet, ursprung, religionstillhörighet eller sexuell läggning. Organisationens begränsade storlek innebär att en fullständig redovisning enligt Global Reporting Initiative (GRI) bedöms innebära integritetsproblem vilket innebär att enbart en begränsad redovisning görs av jämställdheten i organisationen.

Utvärdering av leverantörer

Föreningens huvudleverantör är SPV. SPV är en myndighet som verkar under de regler som beslutas av Sveriges riksdag och regering. Inom ramen för myndighetens gällande regelverk verkar föreningen för att myndigheten använder sina resurser på bästa sätt.

Leverantörer av IT-tjänster till verksamheten ansvarar för att drift och underhåll sker resurseffektivt och att använd hårdvara återvinns enligt gällande regelverk och ingångna avtal. Föreningen deltar i hyresvärdens system för återvinning.

Som ett led i det fortsatta hållbarhetsarbetet utvärderar föreningen möjligheterna att införa en uppförandekod för sina större leverantörer. Uppförandekoden skulle innebära att de skall acceptera och agera enligt grundprinciperna i FN Global Compact. Ett agerande enligt dessa principer innebär bland annat att respektera FN:s deklaration för mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention och ILO:s riktlinjer för rättigheter i arbetet. Kraven måste dock ställas i relation till storleken på den aktuella leverantörens organisation och resurser. SPV är som myndighet och största leverantör redan bunden till de konventioner Sveriges riksdag och regering ratificerat.

Sammanfattning av hållbarhetsarbetet inom den löpande verksamheten

Föreningens egen organisation är liten, vilket innebär en begränsad direkt påverkan för helheten i hållbarhetsperspektivet. Störst påverkan har föreningens behov av information om verksamheten och individens sparande. En stor del av medlemmarna söker inte aktivt information om sin pension. Målsättningen är samtliga medlemmar ska få en bra och kortfattad skriftlig information om sitt pensionssparande minst en gång per år. Sammantaget är bedömningen att föreningen bedriver den löpande verksamheten på ett resurseffektivt sätt och inriktningen är att försöka hitta en långsiktig balans mellan kraven på god information och den miljöpåverkan distribution av pappersutskick alltid innebär.

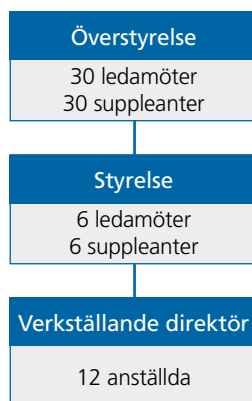
Regelverk och styrning – grunden för verksamhetens hållbarhetsarbete

Kåpan Pensioners högsta beslutande organ är överstyrelsen. Överstyrelsen består av trettio ledamöter och lika många personliga suppleanter. Ledamöterna utses av arbetsmarknadens parter inom det statliga området, varav hälften utses av Arbetsgivarverket och hälften av de fackliga organisationerna.

Det betyder att överstyrelsen till lika delar representerar arbetsgivarna och de fackliga organisationernas medlemmar. Medlem i överstyrelsen måste vara medlem i föreningen.

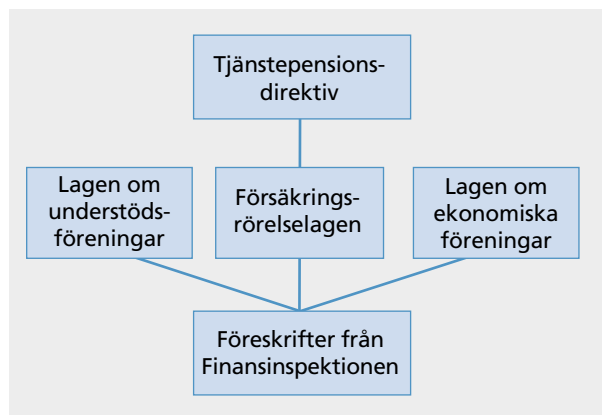
Överstyrelsen utser i sin tur Kåpan Pensioners styrelse, som leder den operativa verksamheten. Styrelsen består av sex ledamöter och lika många personliga suppleanter. Även här utses hälften av ledamöterna av arbetstagsidan och andra hälften av Arbetsgivarverket. Samma person kan inte sitta i både överstyrelsen och styrelsen. Mandattiden för bägge styrelser är ett år med möjlighet till omval.

Styrelse och ledning

Kåpan Pensioner är en självständig juridisk person i form av en understödsförening, vilket är en särskild form av ekonomisk förening. Verksamheten regleras av ett antal

Regelverk

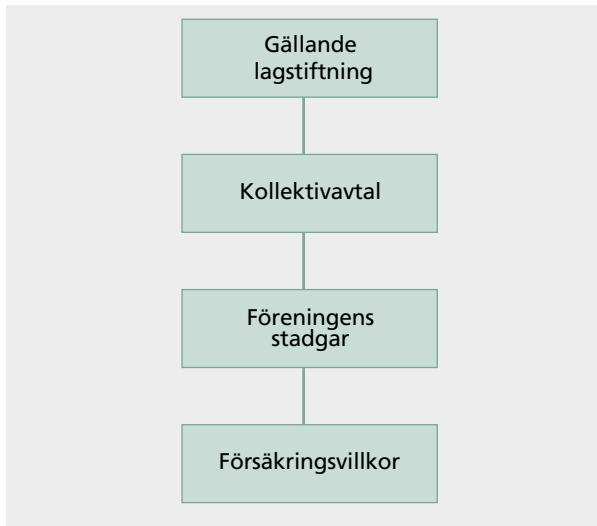

lagar beslutade av riksdagen, bland annat Lagen om understödsföreningar och Lagen om ekonomiska föreningar samt en stor mängd föreskrifter och allmänna råd utfärdade av Finansinspektionen. Regleringen tar sin utgångspunkt i det tjänstepensionsdirektiv som beslutats på EU-nivå.

Föreningens verksamhet styrs av stadgarna som beslutas av föreningens överstyrelse. I stadgarna anges de grundläggande villkoren för verksamheten och de begränsningar som gäller.

Försäkringsvillkoren utgår ifrån villkoren i gällande kollektivavtal och stadgar. Stadgarna finns på föreningens webbplats och information om gällande pensionsavtal på www.arbetsgivarverket.se eller på någon av de fackliga organisationernas webbplatser.

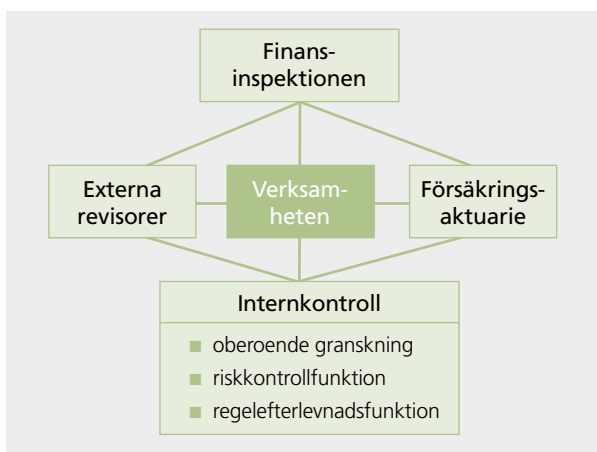
Villkor för försäkringarna

För att säkerställa att samtliga beräkningar är rätt och att villkoren i alla våra försäkringar följs på ett korrekt sätt har föreningen en aktuarie. Aktuarien har ett självständigt ansvar gentemot styrelsen och Finansinspektionen och ansvarar bland annat för att räkna ut värdet på pensionskapital och utbetalningar av pension. Aktuarien arbetar med utgångspunkt i föreningens försäkringstekniska riktlinjer som beslutas av styrelsen.

Föreningens verksamhet granskas löpande av den interna kontrollfunktionen som gör riskbedömningar och särskilda analyser som presenteras för styrelsen. Därutöver utser överstyrelsen externa revisorer som granskar förvaltningen

Kontroll och tillsyn

och säkerställer att föreningen följer gällande redovisningsregler. Revisorerna presenterar varje år resultatet av sin granskning för överstyrelsen. Finansinspektionen ansvarar för tillsynen av verksamheten.

Kåpan Pensioner har ett ansvar gentemot medlemmar, myndigheter och anställda samt övriga intressenter att följa gällande regelverk. Avsteg eller brott mot gällande regelverk skall incidentrapporteras och en bedömning av risker och regelfterlevnad rapporteras löpande till styrelsen.

Alla anställda omfattas av Kåpan Pensioners samlade regelverk, och förbinder sig i samband med undertecknande av anställningsavtalet och bekräftar därefter även årligen skriftligt, i samband med den löpande utbildningen i regelverket, att de förstår och följer gällande regelverk.

Kåpan Pensioner följer gällande lagar och föreskrifter om penningtvätt och har även interna regler som förtydligar arbetet med att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och/eller finansiering av terrorism.

Intressentanalys

Kåpan Pensioners viktigaste intressenter är föreningens medlemmar och kollektivavtalsparter på det statliga området, i första hand Kåpan Pensioners grundare Arbetsgivarverket, OFR-S ,P och O, Saco-S, och Seko.

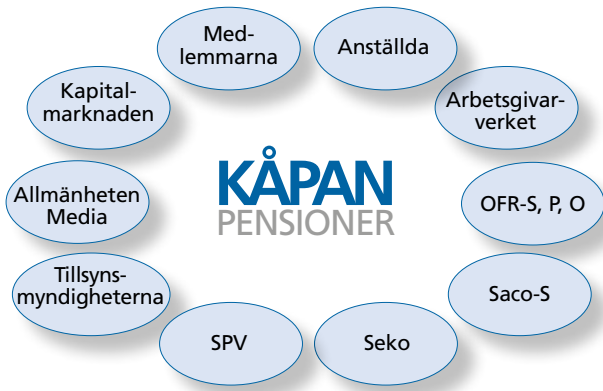
Kåpan Pensioners stadgar reglerar verksamheten och styrelsens sammansättning. Enskilda medlemmar som vill påverka föreningens verksamhet och inriktning kan kontakta sitt lokala fackliga ombud, det centrala fackliga kansliet eller någon av medlemmarna i överstyrelsen och framföra sina synpunkter. Även arbetsgivarna inom det statliga avtalsområdet kan påverka verksamheten genom att kontakta sina representanter i överstyrelsen.

Inom ramen för de medlemskontakter som den gemensamma kundtjänsten har fångas generella frågeställningar upp och fogas in i det löpande arbetet. SPV utför som en del i sitt uppdrag löpande undersökningar av medlemmarnas bedömning av verksamheten och upplevda behov samt förbättringsområden.

Medarbetarna är en annan intressentgrupp som tillsammans med leverantörerna bidrar till att utveckla verksamheten. Löpande förädling och förbättring är en förutsättning för en långsiktigt positiv utveckling av verksamheten.

Kåpan Pensioner står under Finansinspektionens tillsyn och betalar bl.a. avkastningsskatt till Skattemyndigheten vilket innebär att dessa myndigheter och statsmakterna som beslutar om regelverk är betydelsefulla intressenter.

Intressentmodell

Sammantaget ger intressentdialogen en bra grund för styrelsens arbete med att fatta strategiska beslut. Den övergripande bedömningen är att en långsiktigt god och stabil nivå på pensionsutbetalningarna och lägsta möjliga kostnad är det mest prioriterade område.

Styrning och prioritering av Kåpan Pensioners hållbarhetsarbete

Kåpan Pensioners hållbarhetsarbete utgår från föreningens stadgar och av styrelsen fastställd strategisk inriktning. Den inriktning som gäller för föreningen anges i placeringsriktlinjer, försäkringstekniska riktlinjer och regler för riskhantering som beslutas av styrelsen. VD har det operativa ansvaret för att hållbarhetsarbetet genomförs i praktiken och omfattar hela verksamheten.

Hållbarhetsarbetet ska bedrivas utifrån tre fokusområden:

- Långsiktigt hållbara produkter och tjänster – Kåpan Pensioner skall erbjuda resurseffektiva och enkla försäkringslösningar med en god balans mellan utställda löften och risken i utställda åtaganden.
- Långsiktigt hållbara investeringar – Investeringar görs med utgångspunkt i att uppnå en god balans mellan avkastning och risk. Diversifiering och kostnadseffektivitet är viktiga beslutsparametrar. Föreningen skall bidra till en kontinuerlig förbättring av arbetet med hållbarhet och socialt ansvar med utgångspunkt i de internationella konventioner och överenskommelser som Sveriges riksdag och regering valt att ansluta sig till.
- Hållbar resurshantering – Sparsamhet med resurser och miljöhänsyn ska genomsyra hela verksamheten

I en liten organisation måste hållbarhetsarbetet integreras i den löpande verksamheten och vara en naturlig del av det ansvar som ligger på varje anställd och de beslut som fattas i den löpande verksamheten. En utvärdering kommer att göras av förutsättningarna för att föreningen även formellt bör ansluta sig till Global Compact och UN PRI trots föreningens begränsade administrativa resurser. Kåpan Pensioner är medlem i SWESIF, Sveriges forum för hållbara investeringar.

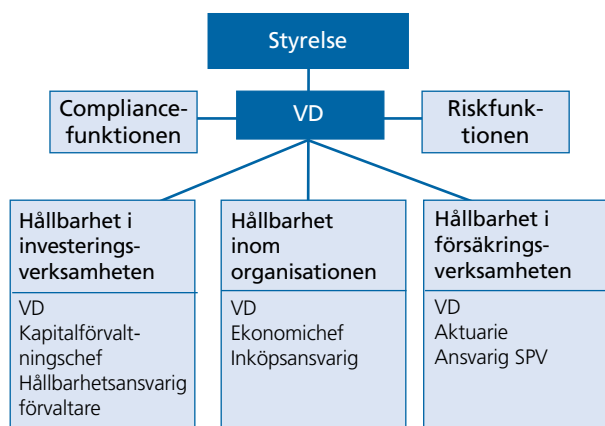
Hållbarhetsarbetet en integrerad del i organisationen

Kåpan Pensioners viktigaste bidrag till ett hållbart samhälle är att leverera en trygg pension till lägsta möjliga kostnad. Föreningen tillhör medlemmarna och allt överskott går tillbaka till medlemmarna i form av högre pension. Kåpan Pensioners styrelse är ytterst ansvarig för föreningens verksamhet där hållbarhetsarbetet är en integrerad del.

VD ansvarar för att operativt genomföra den strategiska plan och de mål styrelsen beslutat om styrelsen beslutat genomföra arbetet med hållbarhet inom ramen för de av styrelsen beslutade reglerna. Hållbarhetsarbetet är indelat i tre områden; försäkring, investeringar och organisation.

Inom varje område finns en grupp som leds av VD som sammanträder minst fyra gånger per år. Hållbarhetsarbetet styrs av styrelsens beslutade strategi och mål samt de regler som gäller för verksamheten. Samtliga anställda ansvarar för att hållbarhetsarbetet genomförs som en integrerad del i den dagliga verksamheten.

Organisationsstruktur för integrerat hållbarhetsarbete

Föreningens sammantagna långsiktiga värdeskapande

Kåpan Pensioner skapar ekonomiskt värde för medlemmarna genom att leverera stabila och trygga pensioner till lägsta möjliga kostnad. Storleken på medlemmarnas pensionsutbetalning beror till stor del på den långsiktiga avkastning som investeringsverksamheten skapar. Samtidigt bidrar en låg kostnadsnivå och hög effektivitet i försäkringsverksamheten till värdeskapandet.

Den lagreglerade redovisningen av försäkringsverksamhet som lämnas i årsredovisningen är normalt relativt svår att tolka för en vanlig medlem. Kåpan Pensioners intäkter utgörs bl.a. av premier inbetalade från arbetsgivarna på det statliga avtalsområdet. Dessa intäkter är i sig inte värdeskapande då de till stor del motsvaras av kostnader i form av garanterad pension och andel i konsolideringsfonden som medlemmen erhåller i samband med inbetalningen. Detta samspel är svårt att läsa ut direkt i redovisningen och det finns betydande förbättringspotential i utformningen av redovisningsreglerna för pensionsförsäkringsverksamhet.

Det värdeskapande föreningen bidrar med är en långsiktigt positiv avkastning på föreningens investeringar i kombination med en sjunkande kostnadsnivå till följd av en hög effektivitet i verksamheten. De största faktiska kostnaderna som påverkar pensionsutbetalningarna är avkastningsskatten och kostnader för kapital- och försäkringsförvaltningen. Till skillnad från många andra aktörer på pensionsområdet har föreningen marginella kostnader för marknadsföring.

Verksamheten har inget annat syfte än att skapa värde för sina medlemmar. Kostnader som inte bidrar positivt till målsättningen bör undvikas, även om de kan bidra till arbetstillfällen och välfärd i övriga delar av samhället, men det ligger utanför uppgiften som är att fullgöra uppdraget på bästa möjliga sätt i förhållande till medlemmarna.

Om hållbarhetsredovisningen

Kåpan pensioner försäkringsförening är en understödsförening som bedriver pensionsförsäkringsverksamhet. Medlem i föreningen är och kan endast vara personer som omfattas eller har omfattats av ett pensionsavtal inom det statliga avtalsområdet. Denna redovisning omfattar samtlig verksamhet inom föreningen. Årets rapport har inte granskats av oberoende revisorer.

Denna hållbarhetsredovisning är den första som Kåpan Pensioner genomfört och följer inte fullt ut regelverket i Global Reporting Initiative G4 men sammanfattar föreningens hållbarhetsarbete. Föreningens verksamhet är begränsad och bygger på en avgränsad krets medlemmar och endast en försäkringsprodukt. Utvecklingen av regelverk, riktlinjer, anvisningar och andra styrdokument är i regel anpassade för att reglera verksamheter i omfattande globala och kommersiella koncerner och den s.k. proportionalitetsprincipen är många gånger svår att tillämpa för föreningens intressenter. Under år 2016 avser föreningen att analysera förutsättningarna för en liten effektiv organisation, som föreningens, att fullt ut anpassa sig till GRI G4 samt följa arbetet med ett införande av en svensk lagreglering av hållbarhetsredovisningar och därefter följande eventuella nya riktlinjer.

Denna hållbarhetsredovisning har godkänts av Kåpan Pensioners styrelse.

INNEHAVSFÖRTECKNING

per den 31 december 2015

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Bedömt värde, Mkr		Bedömt värde, Mkr
SCBC, 2019-09-18, Lån 140	1 495	Scania FRN, 2020-03-16	197
SCBC, 2018-12-19, Lån 139	1 492	Volvofinans Bank AB, 2020-11-27, 1,48 %	197
Stadshypotek, 2019-09-18, Lån 1582	1 317	Willhem AB, 2020-01-27, Lån 103	196
Swedbank Hypotek, 2019-06-19, Lån 188	1 114	Statnett SF, 2021-02-15, FRN	195
Stadshypotek, 2018-12-19, Lån 1581	979	Hemsö, 2022-10-26, 2,15 %	195
Nordea Hypotek, 2019-06-19, Lån 5530	917	Akademiska Hus, 2021-03-17, Lån 128, FRN	195
SEB, 2019-06-19, Lån 572	888	Vasakronan, 2018-08-23, Lån 404	192
Swedbank Hypotek, 2020-05-12, Lån180	753	Vattenfall AT1 Call 2022-03-19, 3,125 %	177
Länsförsäkringar Hypotek AB, 2020-09-16, Lån 513	737	Volvo Treasury, 2018-02-26	174
SEB Bolån AB, 2020-06-17, 1,5 %	718	Vasakronan, 2021-11-15, Lån 412	172
Stadshypotek, 2020-06-17, Lån 1583	632	Spintab, 2020-12-01	167
SCBC, 2020-06-17, 141	628	Sveaskog Förv. AB, 2021-07-12, Lån 129	166
Nordea Hypotek, 2020-06-17, Lån 5521	611	Lundbergsföretagen AB, 2019-03-20, Lån 101	162
Länsförsäkringar Hypotek AB, 2019-06-19, Lån 512	516	Swedbank Hypotek, 2018-09-19, Lån 187	160
LSHT Handelsfastigheter 2 AB	507	Svenska Cellulosa AB, 2019-04-02, Green B	160
Vasakronan, 2019-07-08, Lån 464	497	Telenor ASA, 2019-03-19, EMTN	159
Landshypotek AB, 2020-06-17, Lån 383	463	SAAB AB, 2018-12-10, 3,25 %	158
Swedbank, 2018-07-10, EMTN	427	Hexagon AB, 2020-09-17, Lån 108	156
SEB, 2018-10-09, Lån 472	374	Danske Bank Tier 1 FRN, 2049-05-29	151
Swedbank Hypotek, 2020-12-16 Lån 189	346	AB Stena Metall Finans FRN, 2020-11-27	150
Nordea LT-2 Call 200917, 1,935 %	346	NIBE FRN, 2019-06-03,	150
Rikshem AB, 2020-11-18, 1,525 %	345	TVO Power Co, 2018-09-13	149
Landshypotek Bank, 2020-06-17	341	Fortum värme Holding, 2020-09-17, 1,25 %	147
Länsförsäkringar Bank, 2021-09-15, Lån 514	324	Leaseplan Corporation NV, 2019-04-05	146
SBAB, 2018-10-11	320	Castellum, 200917, 1,75 %	146
Nordea Bank AB emtn, 2020-02-18	296	Jönköpings Kommun, 2022-03-25	145
SBAB, 2018-07-12	266	DNB Bank ASA, T2, FRN	143
Landshypotek AB, 2019-09-18, Lån 513	259	Länsförsäkringar Bank AB, 2021-01-27, Lån 755	143
Vasakronan, 2020-10-22, 1,50 %	247	Akademiska Hus, 2020-10-09	139
Danske Bank A/S, 1,125%, 2020-08-05	245	Länsförsäkringar Bank AB, 2020-02-03, Lån 769	138
Nordea Bank AT1 FRN, Call 2020-03-12	244	Svenska Handelsbanken, 2021-10-20, EUR	138
Kommuninvest, 2020-12-01	237	Svenska Handelsbanken, 2017-07-17, EUR	137
Vattenfall Treasury AB, 2022-11-01, Lån 127	236	Sandvik AB, 2021-01-14	129
Specialfastigheter, 2018-03-14, Lån 135	224	SBAB Bank LT2 FRN, 2025-06-11	122
SBAB Bank AB, 2021-01-27, EMTN	220	Danske bank Tier 2 FRN, 2024-06-05	120
Akademiska Hus, 2020-12-01, Lån 125	219	Stadshypotek, 2022-09-21, Lån 1586	118
Södertälje kommun, 2021-04-16	216	Akademiska Hus, 2019-01-23, Lån 129	115
Swedavia AB, 2019-10-02, Lån 107	216	Arla Foods Amba, 2018-06-04	114
Norrtälje Kommun, 2019-02-18	216	TeliaSonera AB, 2023-11-08	111
Hufvudstaden AB, 2018-01-22, Lån 3	215	TVO Power Co, 2019-10-30	110
LKAB, 2019-12-09, Lån 101	214	Sveaskog Förv. AB 2020-01-22, Lån 132	109
Danske Bank A/S, 2023-12-08, Lån 133	214	Sandvik AB, 2021-10-11	109
Vasakronan, 2019-04-15, Lån 459	212	Nibe AB FRN, 2020-05-28, Lån 102	108
Länsförsäkringar Bank AB, 2019-07-10, Lån 759	206	ICA gruppen AB, 2018-06-25, Lån 102	108
Jyske Bank, 2018-10-15	202	CASTELLUM FRN, 2020-03-13	107
Specialfastigheter, 2020-12-01, Lån 132	201	Nykredit A/S, 2018-10-15, EMTN	107
SBAB Bank AT1, 3,8245 %, Call 2020-03-16	200	DNB NOR ASA, 2018-10-15, EMTN	107
BMW Fixed, 2020-10-06, 1,75 %	200	Jernhusen AB, 2018-04-23, Lån 102	106
Hemsö, 2019-10-21, 1,155 %	198	Volvofinans AB, 2018-10-01, Lån 324	102

	Bedömt värde, Mkr
ARLA FRN, 180604	101
PostNord AB, 2019-06-12, FRN	101
Rikshem FRN, 2018-11-05	100
Scania CV AB, 2018-12-03, 0,875%	99
Volvofinans Bank AB, 2019-11-27, Lån 348, FRN	99
Jernhusen AB, 2023-09-19, FRN	98
Fortum värme, 2022-05-19, 1,75 %	98
Landshypotek, 2021-03-21, Lån 323, FRN	98
Hufvudstaden Fixed, 2022-08-24, 2,10%	98
Intrium Justitia, AB, 2019-05-15	97
LeasePlan Corp, 2020-09-10, 1,792 %	97
Landshypotek, 2025-12-09, 2,1775 %	97
DNB Boligkreditt AS, 2020-05-26, 0,625 %	97
GE Capital Corp, 2021-12-08, FRN	96
Sampo plc, 2016-02-22	95
Ikano Bostad Stockholm Holding AB, 2019-03-25	86
Förvaltnings AB Framtiden, 2018-04-25	84
Deutsche Bahn, 2021-02-04	82
TeliaSonera AB, 2019-12-04	79
Willhem AB, 2019-02-19, Lån 105	75
Elekta, 2020-03-26, 1,58%	74
Balder FRN, 2018-05-21	72
Länsförsäkringar Bank AT-1 FRN, call 2020-06-09	72
ICA Gruppen AB FRN, 2018-06-25	69
Fortum Värme Holding AB, 2019-09-16	66
Intrum Justitia FRN, 2019-05-15	61
Sandvik FRN, 2020-01-14	60

	Bedömt värde, Mkr
Municipality Finance Plc Euro, AT-1, Call2022-04-01	58
Sveaskog Förv. AB, 2024-03-06, 3,50 %	56
Hemsö Fastighets AB, 2018-10-24	54
Rodamco Sverige AB, 2018-12-10	53
AB Volvofinans FRN, 2019-09-03	53
Electrolux AB, 2019-05-28	53
SAAB AB, 2019-12-12	52
DNB BANK GBP, CALL 2017-03-29, 6,0116 %	51
Swedavia AB, 2018-02-05, FRN	50
AB Volvofinans FRN, 2019-03-27	49
Castellum Fixed, 2020-06-17, 1,58 %	49
Nordea Hypotek, 2022-04-08, Lån 5531	48
ICA gruppen AB, 2019-06-17, Lån 105	47
SEB Tier 1, EUR, Call 2017-12-21, 7,0922%	42
ABN Amro Bank US LSN, 2016-08-10	30
Leaseplan Corp NV, 2019-04-05, 1 %	29
Länsförsäkringar Hypotek AB, 2018-06-20, Lån 511	27
Arla F Fin., 3,25%, 2019-05-19	26
Heagon, 2019-11-26, LÅN 103	25
TVO FRN, 2020-03-17	24
Danske Bank, Tier 2 Fixed 4,75 %, Call 190605	22
Danske bank Tier 1, Call 2017-08-15, 5,1192 %	21
DNB Bank ASA, 2018-05-07, EMTN, FRN	20
SHB LT-2, CALL 171012, 4,472 %	16
Castellum FRN, 2019-06-07	15
Scania CV AB, 1%, 2020-03-16	10

Ränterelaterade fonder

	Bedömt värde, Mkr
Global Evolution Frontier Markets	229
Wellington ELD Fund	225
Investec GSF, Emerging Markets Local Curr. Fund	223
Danske Invest European HY	195
Julius Baer Local Emerging Bond Fund	174
Cheyne Total Return Credit Fund 2019	171
Deutsche Bank CLN Trafin 2015-1	169
Nordea International High Yield Bond Fund USD	157
Preserve Fund IC klass	134
Mercer Global High Yield Bond Fund, M-4	97
Blue Bay Emerging Market Debt	89
Danske Invest US High Yield Bonds	87
JPM Emerging Markets Local Currency Debt I	83
Highland Credit Opportunities Fund	31

Noterade aktier

	Bedömt värde, Mkr		Bedömt värde, Mkr
Hennes & Mauritz B	1 102	Securitas B	102
Nordea Bank	926	Trelleborg B	97
Hemfosa Fastigheter AB	649	Meda A	95
Ericsson B	630	Swedish Orphan Biovitrum AB	94
Investor B	570	Lundin Petroleum	90
Swedbank A	525	Boliden	80
SHB A	486	Billerud Korsnäs	79
Assa Abloy B	471	Axfood	75
SEB A	465	Swedish Match	71
TeliaSonera	443	Saab B	68
Atlas Copco A	406	Elekta B	64
SCA B	367	Volvo A	61
Volvo B	341	Fabege	56
Hexagon B	260	Intrum Justitia	52
Atlas Copco B	226	NCC B	51
Sandvik	224	Husqvarna B	50
Castellum	218	Castellum	49
AstraZeneca	217	Swedol	47
Skanska B	199	JM	46
ABB Ltd	188	Betsson B	45
Autoliv Inc	182	Holmen B	39
Electrolux B	149	Modern Times Group B	32
Alfa Laval	138	Industriv. C	26
SKF B	125	Oriflame Cosmetics	18
Agora	122	Stora Enso R	17
Getinge B	120	SSAB B	15
Tele2 B	113	Husqvarna A	12
Millicom International Cellular	112	SSAB A	11
Kinnevik B	111	Camurus	11
ICA	103		

Aktiefonder

	Bedömt värde, Mkr		Bedömt värde, Mkr
SSGA S&P500 US CTF	2 452	SSGA Small Cap Index plus	116
SSGA Enhanced Emerging Markets Equity Fund	1 830	SSGA MSCI Germany Index CTF	108
SSGA S&P 500 Equal Weight Index CTF	1 007	Iridian US Mid Equity Fund Value	92
SSGA Multifaktor Global Equity Fund	999	Montanaro European Mid Cap Fund	86
SSGA MSCI Japan Index Equity Fund US CTF	912	Goldman Sachs China Fund (A-shares)	73
SSGA MSCI Europe Index US CTF	618	SSGA MSCI Hong Kong Passive Eqt US CTF	73
SSGA World SRI Index Eqt Fund (LUX)	598	SSGA MSCI China Index NL QP CTF	71
SSGA FTSE RAFI US CTF	582	SSGA MSCI Canada (LUX)	58
SSGA Global Managed Volatility Equity	443	SSGA EM Managed Volatility NL CTF	58
SSGA Emerging Markets Small Cap Active US CTF	321	SSGA MSCI UK Index Fund (LUX)	52
Montanaro European Smaller Companies	321	SSGA MSCI Sector Technologies Index Eq Fund	34
SSGA Emerging markets Select Equity Fund	307	SSGA MSCI Sector Consumer Discretionaries Index Eq	34
SSGA Russell 2000 Indx US CTF	251	SSGA MSCI Sector Consumer Staples Index Eq Fund	32
SSGA Europe Managed Volatility Equity	238	SSGA MSCI India Index NL QP CTF	31
Nordea Global Stable Equity Fund	232	SSGA MSCI Sector Health Care Index Eq Fund	30
Dimensional Emerging Markets Value Fund	224	SSGA MSCI Sector Financials I Equity Fund	30
Banque de Luxembourg European Eq	205	SSGA MSCI Singapore Passive US CTF	29
SSGA MSCI Australia Eqt Index US CTF	161	Investec Pan Africa Fund, I Shares	22
Aberdeen Emerging Markets Eq Fund	153	JPMorgan EM Ultra Diversified Equity	17
JPMorgan European Small Cap Eq fund	139		

Negativa noterade innehav för att neutralisera indirekta innehav i ovanstående fonder

Negativa innehav	Bedömt värde Mkr
Walmart Stores	35,7
The Boeing Company	19,0
Lockheed Martin Corporation	15,4
General Dynamics Corporation	11,0
Free-Port McMoran	5,2
Motorola Solutions	5,1
L-3 Communication	4,5
Textron	4,0
Potash Corp	2,2
Agrium	1,6
Incitec	1,1
Barrick Gold	1,0
Singapore Technologies	0,6
Orbital	0,2
	106,6

Onoterade innehav och fastighetsfonder

	Bedömt värde, Mkr		Bedömt värde, Mkr
Bergviks Skog AB	1 646	Siguler Guff COREplus II	121
J.P. Morgan Infrastructure Investment Fund	843	TA Associates XI	118
Handelsfastigheter i Sverige AB	831	ACM Permanent Crops	118
Fastighets AB Stenvalvet	676	Perella Weinberg Real Estate Fund II	117
Rockspring German Retail Box Fund	436	Phaunos Timber Fund	114
Cheyne Real Estate Credit Holdings Fund III	366	Goldman Sachs Vintage Fund V	108
Profi III Infracity AB	292	HG Capital 6	103
Cheyne Real Estate Credit Holdings Fund	282	Profi Fastigheter II	93
Portfolio Advisors Secondary Fund II	257	White Peak Real Estate II	93
Portfolio Advisors Priv Eq Fund V	249	NGP IX Fund	84
EM Group Fund III	237	Goldman Sachs Cap Partn VI Priv Eq	78
Southern Pastures Fund I	235	Welsh, Carson, Anderson & Stowe XII	71
Molpus Woodland Fund III	234	Portfolio Advisors Pan Asia Fund II	69
EMG Midstream & Resources Fund I	217	Profi Fastigheter I	62
Global Infrastructure Partners Fund I	213	White Peak Real Estate	48
Antin Infrastructure Partners Fund II	212	NREP Logistics	47
Advent GPE VI-A	195	Triton III Fund	47
GMO Long Horizon Forestry Fund	195	First Reserve Energy Infrastructure Fund II	44
Areim Fastigheter II AB	192	Forest Fund Brazil	31
Gottex Real Asset Fund	189	Midstar Hotels AB	31
Landmark Real Estate Partners VII	188	Macquarie European Infra I	21
Goldman Sachs Infrastructure	183	Goldman Sachs Mezzanine Partn V	19
InfraRed AREF III	175	Great Lakes II LLC	18
Newbury Equity Partners III	172	PWP Real Estate Fund	14
Molpus Woodlands Fund IV	148	Goldman Sachs Dev Market RealEstate fund	13
EISER Global Infrastructure Fund	146	Sustainable Technologies Fund I	10
Profi Fastigheter IV	139	Fagerberg & Dellby	10
Portfolio Advisors Secondary Fund	126		
Aberdeen Property Fund	123		
Leveraged Green Energy Fund I	122		

Innehav under ett bedömt värde om 10 miljoner kr samt innehav som är aktuella för försäljning eller avveckling är exkluderade.

KÅPAN PENSIONER

Kåpan pensioner försäkringsförening

Smålandsgatan 12³ • Box 7515 • 103 92 Stockholm
Tel 08-411 49 45 • Fax 08-21 31 51 • www.kapan.se
organisationsnr 816400-4114

